

Faktaark

5. Perioder med barsel/forældreskab

For at sikre, at kvinder og mænd skal have reel lige adgang til ordningen, og i lyset af, at kvinder generelt holder mere barsel, foreslår regeringen, at der tildeles anciennitet på arbejdsmarkedet ved fødsler eller adoptioner.

I modellen tildeles kvinder fire ugers anciennitet før barnet er født samt 52 uger efter, dvs. i alt 56 uger pr. fødsel. Mænd tildeles 52 ugers anciennitet fra barnets fødsel og frem, *jf. boks 1*.

Ved adoptioner tildeles både mænd og kvinder 52 ugers anciennitet fra tidspunktet for modtagelsen af barnet. Herudover tildeles adoptanter 2 ugers anciennitet før modtagelsen ved adoptioner i Danmark og 8 ugers anciennitet ved adoptioner fra udlandet.

Boks 1

Tildeling af anciennitet ved barsel/forældreskab

	Fødsler	Adoptioner
Før		
Kvinder	4 uger	8 uger ved adoptioner fra udlandet
Mænd	-	2 uger ved adoptioner fra Danmark
Efter		
Kvinder	52 uger	52 uger
Mænd	52 uger	52 uger

Anm.: Længden af de valgte perioder før fødslen og modtagelsen af barnet bygger på de gældende regler om ret til fravær. Ved flerfødsfødsler tildeles der *ikke* ekstra anciennitet.

Måden der tages højde for forældreskab på, er den samme i hele opgørelsesperioden, selvom barselsreglerne løbende er blevet ændret gennem tiden. Det er ud fra et hensyn til, at barselsvilkårene for 40 år siden var mindre gode, end de er i dag, og flere kvinder derfor oftere valgte at træde helt ud af arbejdsmarkedet i perioder for at passe børn.

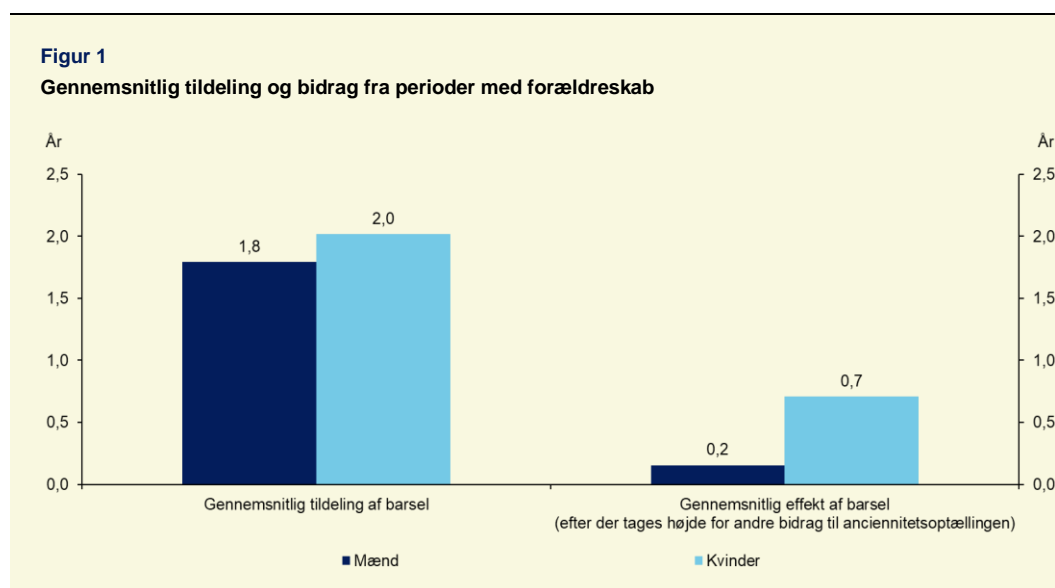
Forældrenes tildelte anciennitet i et givent år lægges sammen med ancienniteten for beskæftigelse eller perioder med arbejdsløshedsdagpenge og sygedagpenge mv., dog under forudsætning af, at den samlede anciennitet inden for kalenderåret ikke overstiger ét år.

Både mænd og kvinder tildeles ét års anciennitet ved forældreskab, men da der ikke kan optjenes mere end ét års anciennitet inden for kalenderåret, tildeles der i

praksis mindre anciennitet til mænd, da de i gennemsnit har en højere beskæftigelsesgrad end kvinder i barnets første leveår.

Kvinder og mænd med børn tildeles omtrent samme anciennitetsperiode på to år, da de i gennemsnit får to børn. Når der samtidig tages højde for anciennitet fra beskæftigelse i samme periode, så løfter det i gennemsnit kvindernes anciennitet med 0,7 år, mens mændenes anciennitet kun øges med 0,2 år, *jf. figur 1*.

Når den gennemsnitlige effekt af barsel er 0,7 år for kvinder, der får børn, afspejler det blandt andet, at mange kvinder får løn under en del af barslen og derfor ikke i praksis får brug for den fulde kompensation ved forældreskab. Derudover har flere kvinder – særligt i de ældste årgange med kortere barselslængde – formentlig ikke holdt et helt års barsel, men er startet i job igen inden for det første år. Det betyder ligeledes, at barselskompensationen – ligesom for mænd – ikke fuldt ud slår igennem på kvindernes anciennitet, da de er vendt tilbage til beskæftigelse.



Anm.: I figuren ses der på årgang 1966, dvs. personer som fylder 66 år i 2022.

Kilde: Danmarks Statistik og egne beregninger.

Som supplement til ancienniteten til forældre giver perioder med barselsdagpenge også anciennitet. Det betyder, at perioder under graviditetsbetinget sygdom, udskudt barsel og pasning af alvorligt sygt barn efter barselsreglerne, hvor der samtidig er ret til dagpenge, tæller med som anciennitet.

For disse perioder vil der automatisk blive tildelt anciennitet fra 1993 og frem, hvor der eksisterer registeroplysninger for perioder på barselsdagpenge. Det er også muligt at få anciennitet for perioder med graviditetsbetinget sygdom mv. før 1993, hvis personen selv kan dokumentere det.